

Ca Bệnh Có Thể Là Ca Bệnh SARS Thứ 3 Được Ghi Nhận Ở Trung Quốc; Những Vụ Lây Nhiễm Bệnh Cúm A(H5N1) Được Ghi Nhận Ở Việt Nam

Phổ biến qua Mạng Luối Cảnh Báo Y Tế
Ngày 14 tháng 1, 2004,

Khuyến cáo này cung cấp những thông tin cập nhật và những đề nghị sau khi có báo cáo mới đây về những ca bệnh hô hấp cấp tính nặng (SARS) ở tỉnh Quảng Đông của Trung Quốc, và những vụ con người nhiễm vi rút bệnh cúm loại A(H5N1) ở Việt Nam. Trung Tâm Kiểm Soát và Phòng Ngừa Bệnh Tật (Centers for Disease Control and Prevention, viết tắt là CDC), chưa ban hành lệnh cảnh báo hay khuyến cáo du hành nào đối với những khu vực vừa kể, những đề nghị những người đầu yếu từ tỉnh Quảng Đông, Việt Nam, Nhật Bản và Hàn Quốc du hành sang Hoa Kỳ nên gia tăng đề cao cảnh giác.

Hội Chứng Hô Hấp Cấp Tính Nặng

Những ca bệnh SARS mới đây ở Trung Quốc

Ngày 13 tháng 1, 2004, Bộ Y Tế Trung Quốc (Ministry of Health - MOH) và Tổ Chức Y Tế Thế Giới (World Health Organization - WHO) đã báo cáo một ca bị nghi là bệnh SARS nói một người đàn ông 35 tuổi sinh sống ở tỉnh Quảng Đông của Trung Quốc. Đây là báo cáo thứ 3 trong thời gian gần đây về những ca bệnh bị nghi là bệnh SARS hoặc ca bệnh đã được xác nhận là bệnh SARS nói các bệnh nhân ở nam bộ Trung Quốc. Vào lúc này, chưa có liên hệ nào được xác định giữa ca bệnh SARS được xác nhận với 2 ca bệnh bị nghi là bệnh SARS hồi gần đây, và nguồn gây bệnh của cả 3 ca bệnh đó đều chưa được rõ.

Ngày 5 tháng 1, 2004, giới hữu trách Trung Quốc và WHO loan báo rằng những kết quả thử nghiệm đã xác nhận bằng chứng của sự lây nhiễm vi rút hình vương miện có liên hệ với bệnh SARS (SARS-CoV) nói một người đàn ông 32 tuổi ở tỉnh Quảng Đông đã bắt đầu ngã bệnh từ ngày 16 tháng 12, 2003. Ngày 8 tháng 1, 2004, một ca bệnh bị nghi là bệnh SARS đã được ghi nhận nói một phụ nữ 20 tuổi làm việc tại một tiệm ăn ở tỉnh Quảng Đông và bắt đầu ngã bệnh từ ngày 25 tháng 12, 2003. Ngày 12 tháng 1, 2004, một ca bệnh bị nghi là bệnh SARS đã được ghi nhận nói một người đàn ông 35 tuổi ở tỉnh Quảng Đông ngã bệnh ngày 31 tháng 12, 2003, và được đưa vào điều trị ở Bệnh Viện Nhân Dân Quảng Đông và được cách ly từ ngày 6 tháng 1. Tin tức cho biết tình trạng sức khỏe của cả 3 bệnh nhân đó đều tốt, và cho tới nay, không có dấu hiệu hoặc triệu chứng nào của chứng bệnh giống bệnh SARS nói những người đã được xác định là từng có tiếp xúc với các bệnh nhân. Hiện giờ chúng tôi chưa có chi tiết về những đặc tính lâm sàng và kết quả thử nghiệm của 2 ca bệnh bị nghi là bệnh SARS.

Những Biện Pháp Kiểm Soát Bệnh SARS Nên Được Áp Dụng Ở Hoa Kỳ

Dựa trên những báo cáo vừa kể, CDC đề nghị các bác sĩ Hoa Kỳ lưu trữ một hồ sơ bệnh lý chi tiết hơn về trường hợp nghi ngờ là bệnh SARS nói những bệnh nhân phải nhập viện vì chứng bệnh sung phổi đã được xác nhận qua hình chụp quang tuyến X hoặc có hội chứng suy hô hấp nặng (ARDS) Và những người từng đi tới tỉnh Quảng Đông (hoặc có tiếp xúc gần gũi với một người bệnh từng đi tới tỉnh Quảng Đông trong thời gian gần đây) trong vòng 10 ngày trước khi bắt đầu có triệu chứng ngã bệnh. Khi những bệnh nhân như thế được nhận diện, nên có những hành động sau đây:

**Ca Bệnh Có Thể Là Ca Bệnh SARS Thứ 3 Được Ghi Nhận Ở Trung Quốc;
Những Vụ Lây Nhiễm Bệnh Cúm A(H5N1) Được Ghi Nhận Ở Việt Nam**
(tiếp theo trang trước)

- Nên tức khắc đặt bệnh nhân trong tình trạng cách ly phù hợp với biện pháp phòng ngừa bệnh SARS (chẳng hạn như, những biện pháp để phòng để tránh bị lây nhiễm qua sự tiếp xúc với bệnh nhân và vi rút trong không khí)
- Nên nhanh chóng báo cáo các ca bệnh đó cho cơ quan y tế tiểu bang hoặc địa phương.
- Bệnh nhân nên được nhanh chóng xét nghiệm để tìm bằng chứng của việc lây nhiễm bệnh SARS trong khuôn khổ của việc chẩn bệnh (xem thêm Phụ Đính 2 "Hướng Dẫn Cập Nhật Hóa về việc Lấy Phẫu Mẫu từ những Bệnh Nhân Có Thể Mắc Bệnh SARS," trong văn kiện của CDC, "Khi Chưa Có Tình Trạng Lây Nhiễm Toàn Cầu của SARS-CoV: Hướng Dẫn về việc Theo Dõi, Đánh Giá Lâm Sàng và Kết Quả Thử Nghiệm, và Báo Cáo" ở www.cdc.gov/ncidod/sars/absenceofsars.htm)
- Cơ quan y tế nên nhận diện, đánh giá, và theo dõi những người có tiếp xúc với bệnh nhân, như đã trình bày. Đặc biệt, cần phải thẩm định tình trạng sức khỏe của những người ở chung nhà với người có triệu chứng bệnh SARS hoặc những người chăm sóc sức khỏe cho bệnh nhân đó.

Ngoài ra, CDC tiếp tục khuyên những người hành nghề chăm sóc sức khỏe và các giới chức y tế công cộng nhận diện và báo cáo những bệnh nhân phải nhập viện vì chứng sung phổi được xác định qua hình chụp quang tuyến X hoặc chứng ARDS mà không thể xác định nguyên do Và những người có những yếu tố rủi ro sau đây trong vòng 10 ngày trước khi ngã bệnh:

- Du hành tới Hoa Lục, Hồng Kông, hoặc Đài Loan, hoặc tiếp xúc gần gũi với một người bệnh mới du hành tới những nơi vừa kể, Hoặc
- Làm việc trong nghề có liên hệ với mối rủi ro tiếp xúc với vi rút SARS-CoV (thí dụ, nhân viên chăm sóc sức khỏe có tiếp xúc trực tiếp với bệnh nhân; nhân viên trong phòng thí nghiệm có vi rút SARS-CoV còn sống), Hoặc
- Một phần của một nhóm ca bệnh sung phổi phi điển hình mà không có kết quả chẩn đoán nào khác.

Nên suy xét đến việc thử nghiệm bệnh SARS cho những bệnh nhân đó, như được mô tả trong văn kiện hướng dẫn ở www.cdc.gov/ncidod/sars/absenceofsars.htm. Những chuyên viên kiểm soát tình trạng lây nhiễm và những nhân viên chăm sóc sức khỏe khác cũng nên đề cao cảnh giác để phát giác kịp thời những nhóm ca bệnh sung phổi có từ 2 người trở lên trong số nhân viên y tế làm việc chung ở một nơi.

Lời Khuyên cho Khách Lữ Hành (SARS)

Vào thời điểm này, WHO và CDC chưa ban hành lệnh cảnh báo hay khuyến cáo nào đối với việc du hành đến Trung Quốc (www.cdc.gov/ncidod/sars/travel_alertadvisory.htm). Cuộc nghiên cứu về bệnh SARS trước đây cho thấy rằng bệnh SARS có thể được khống chế và ngăn chặn nhờ vào việc phát giác sớm, cách ly những người bị nghi là nhiễm bệnh, và tìm kiếm để theo dõi những người từng tiếp xúc với họ.

Trên cơ sở của những dữ liệu có giới hạn, những người du hành đến Trung Quốc tốt nhất là nên tránh đi tới những khu chợ búa có bán thịt thú vật sống và tránh tiếp xúc trực tiếp với những con cây hương và những loại thú rừng khác được bán từ những ngôi chợ đó. Mặc dù không có bằng chứng nào cho thấy là việc tiếp xúc trực tiếp với cây hương hoặc những loại thú rừng khác ở các ngôi chợ đó đưa tới những ca bệnh SARS, nhưng những vi rút rất giống SARS-CoV - là vi rút gây bệnh SARS - đã được tìm thấy nơi những con thú này. Ngoài ra, một số người làm việc với những con thú này có bằng chứng lây nhiễm vi rút SARS-CoV hoặc một loại vi rút rất giống với vi rút này.

Hoa Kỳ Cấm Nhập Khẩu Cây Hương

Ngày 13 tháng 1, 2004, Bộ Y Tế và Xã Hội (Department of Health and Human Services - HHS) loan báo một lệnh cấm vận có hiệu lực ngay tức khắc để cấm nhập khẩu cây hương vào nước Mỹ (http://www.cdc.gov/ncidod/sars/civet_ban_exec_order.htm). Những con thú này đã được nhận diện là một mối liên hệ có thể có đối với việc lây lan bệnh SARS ở Trung Quốc. Lệnh cấm vận, áp dụng cho cây hương sống, cây hương chết, và những sản phẩm làm từ loài thú này, sẽ tiếp tục có hiệu lực cho đến khi có lệnh mới. Những sản phẩm

**Ca Bệnh Có Thể Là Ca Bệnh SARS Thứ 3 Được Ghi Nhận Ở Trung Quốc;
Những Vụ Lây Nhiễm Bệnh Cúm A(H5N1) Được Ghi Nhận Ở Việt Nam**
(tiếp theo trang trước)

từ cây hương đã được xử lý để không còn khả năng lây nhiễm, chẳng hạn như những con thú được nhồi hoàn toàn hoặc những thành phẩm trang trí, không nằm trong phạm vi bị cấm. Lệnh cấm này không áp dụng cho những con cây hương được CDC cho phép nhập khẩu để dùng vào những mục đích giáo dục và khoa học.

Để Biết Thêm Thông Tin Về Bệnh SARS

Để biết thêm chi tiết về những nguyên tắc hướng dẫn để kiểm soát bệnh SARS ở Hoa Kỳ, xin xem văn kiện của CDC "Khi Chưa Có Tình Trạng Lây Nhiễm Toàn Cầu của SARS-CoV: Hướng Dẫn về việc Theo Dõi, Đánh Giá Lâm Sàng và Kết Quả Thử Nghiệm, và Báo Cáo" ở www.cdc.gov/ncidod/sars/absenceofsars.htm. Văn kiện này là một phần của bản thảo của CDC có nhan đề *Hướng Dẫn Y Tế Công Cộng cho Sự Chuẩn Bị Ứng Phó Ở Cấp Cộng Đồng và Đối Phó với Hội Chứng Hô Hấp Cấp Tính Nặng (SARS)* www.cdc.gov/ncidod/sars/sarspreplan.htm.

Để biết thêm thông tin về những ca bệnh SARS được ghi nhận ở Trung Quốc, xin xem các Web site của CDC (www.cdc.gov) và WHO (www.who.int/en/).

Những Vụ Lây Nhiễm Bệnh Cúm Loại A (H5N1)

Những Ca Bệnh Cúm Loại A (H5N1) Hồi Gần Đây

Kể từ cuối tháng 10 năm 2003, 14 người (13 trẻ em và một người lớn) ở Việt Nam sinh sống tại các tỉnh quanh Hà Nội đã được đưa vào các bệnh viện ở Hà Nội vì mắc bệnh nặng về đường hô hấp. Trong số 14 bệnh nhân, 3 người (2 trẻ em và một người lớn) đã bị nhiễm vi rút bệnh cúm loại A (H5N1). Sự lây nhiễm này đã được xác nhận qua các cuộc thử nghiệm thực hiện tại Viện Vệ Sinh và Dịch Tễ Trung Ương ở Hà Nội và tại Hồng Kông. 12 người trong số các bệnh nhân đó, gồm có 11 em bé và người mẹ của một em bé trong số các em bé bị thiệt mạng, đã qua đời.

Vi rút bệnh cúm loại A (H5N1) thường có ở các loại chim hoang nhưng có thể lây nhiễm cho gà vịt và hiếm khi lây cho người trong quá khứ. Năm 1997, 18 người ở Hồng Kông đã được đưa vào bệnh viện vì nhiễm vi rút bệnh cúm loại A (H5N1) và 6 người trong số đó đã bị thiệt mạng. Năm 2003, hai người Hồng Kông du hành sang Trung Quốc đã mắc bệnh cúm loại A (H5N1) và một người trong số này bị thiệt mạng. Tại Việt Nam, những vụ bộc phát qui mô lớn của bệnh cúm loại A (H5N1) đã xảy ra ở gà tại các tỉnh miền Nam và miền Bắc. Mỗi đây, WHO báo cáo là loại vi rút H5N1 được cho là đã gây ra vụ bộc phát bây giờ đã được xác định trình tự nhiễm sắc thể từng phần. Tất cả các gien này đều có nguồn gốc ở loài chim, và điều này cho thấy rằng loại vi rút đã gây ra cái chết của 3 ca bệnh đã được xác nhận vẫn chứa thủ đắc gien của con người. Việc thủ đắc gien con người làm gia tăng khả năng là một loại vi rút có xuất xứ từ loài chim có thể dễ dàng lan truyền từ người này sang người khác.

Nhân viên của CDC sẽ đến Việt Nam để làm việc chung với WHO và giới hữu trách ngành Y Tế và Thú Y của Việt Nam để đánh giá tình hình, kể cả những mô thức lây lan của vi rút bệnh cúm loại A (H5N1).

Trong tháng 12 năm 2003, một vụ bộc phát bệnh cúm loại A (H5N1) đã được ghi nhận trong số gà vịt ở Hàn Quốc. Hồi đầu tuần này, Nhật Bản ghi nhận cái chết của 6,000 con gà tại một trại nuôi gà ở vùng phía tây của đảo Honshu vì nhiễm vi rút bệnh cúm loại A (H5N2). Trong cả hai vụ bộc phát vừa kể, không có ca bệnh cúm loại A nào được ghi nhận ở con người.

Tăng Cường Công Tác Theo Dõi Bệnh Cúm Ở Hoa Kỳ

Vào lúc này, CDC đề nghị các cơ quan y tế tiểu bang và địa phương, các bệnh viện, và nhân viên điều trị tăng cường những nỗ lực theo dõi để nhận diện những bệnh nhân được đưa vào bệnh viện vì chứng sung phổi chưa thể giải thích nguyên do, chứng ARDS, hoặc mắc bệnh nặng về đường hô hấp Và những người đã du hành tới Việt Nam, Hàn Quốc, và Nhật Bản trong vòng 10 ngày kể từ ngày có triệu chứng ngã bệnh.

Vietnamese

Ngày 14 tháng 1, 2004

Trang 3 (4)

**Ca Bệnh Có Thể Là Ca Bệnh SARS Thứ 3 Được Ghi Nhận Ở Trung quốc;
Những Vụ Lây Nhiễm Bệnh Cúm A(H5N1) Được Ghi Nhận Ở Việt Nam**
(tiếp theo trang trước)

Tất cả những bệnh nhân như thế nên được xét nghiệm để xem có bị nhiễm bệnh cúm hay không; những xét nghiệm này nên bao gồm việc cấy vi rút từ phẩm mẫu lấy từ mũi hầu và cuống họng. Tất cả những vi rút bệnh cúm loại A nên được phân loại tiếp tới mức thấp hơn, và những vi rút nào không thể nhận diện là vi rút H3 hoặc H1 nên được gửi ngay lập tức cho CDC để thử nghiệm bệnh cúm loại A (H5N1).

CDC sẽ đưa ra những khuyến nghị bổ sung về việc tăng cường theo dõi nếu hoạt động của bệnh cúm loại A (H5N1) tiếp tục diễn ra.

SARS và Cúm A(H5N1)

Dấu hiệu lâm sàng và quá trình du hành của những người mắc bệnh SARS hoặc nhiễm bệnh cúm loại A rất dễ bị trùng lặp. Vì thế, nên có những hành động sau đây:

- Việc nhiễm bệnh cúm loại A nên được xem xét tới trong quá trình chẩn đoán khi định bệnh cho một bệnh nhân bệnh SARS.
- Các phòng thí nghiệm nên đặt làm ưu tiên việc phân loại cho tới cấp thấp hơn những vi rút bệnh cúm loại A lấy ra từ những người có thể mắc bệnh SARS.
- Phòng thí nghiệm nên thông báo ngay lập tức cho Ban Bệnh Cúm của CDC nếu có bất cứ vi rút bệnh cúm loại A nào không thể được phân loại cho tới cấp thấp hơn.

Để Biết Thêm Thông Tin Về Bệnh Cúm

Để biết thêm chi tiết về những ca bệnh cúm loại A(H5N1) được ghi nhận ở Việt Nam, xin xem Web site của WHO www.who.int/en/.
Những thông tin khác về bệnh cúm cũng có trên Web site của CDC www.cdc.gov.